

CAP DE L'ESTAT

24961 *LLEI ORGÀNICA 7/2001, de 27 de desembre, de modificació de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA).* («BOE» 313, de 31-12-2001.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica. Sapigüeu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

L'article 157 de la Constitució estableix, al seu apartat 1, el marc general del sistema de finançament de les comunitats autònomes, marc aquest que, en virtut del que preveu l'apartat 3 del precepte esmentat, es va desplegar per la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA, d'ara endavant), l'última modificació de la qual ha tingut lloc per virtut de la Llei orgànica 3/1996, de 27 de desembre.

És, doncs, l'esmentada LOFCA el text legal constituït del règim jurídic general del sistema de finançament de les comunitats autònomes, sota l'empara del qual s'han anat aprovant i aplicant successius models des de 1980 fins ara.

Doncs bé, a proposta del Govern de la Nació, el Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes, en la reunió de 27 de juliol de 2001, ha aprovat un nou sistema de finançament autonòmic, la posada en pràctica del qual exigeix dur a terme una sèrie de reformes en la LOFCA, i aquest és l'objecte d'aquesta Llei orgànica. Les reformes esmentades s'exposen a continuació distingint per matèries, i és aquest ordre el que també se segueix posteriorment en l'articulat de la Llei.

II

Un dels mecanismes integrants del sistema de finançament de les comunitats autònomes és el constituït pel règim de cessió de tributs de l'Estat a les comunitats autònomes, mecanisme que apareix expressament previst a l'article 157.1.a) de la Constitució i que té el seu desplegament orgànic bàsic en els articles 10 i 11 de la LOFCA i al qual s'ha d'afegir l'article 12 de la mateixa norma, que regula, també com a conseqüent del precepte citat de la Constitució, els recàrrecs.

Des de la promulgació inicial de la LOFCA, el règim de cessió de tributs de l'Estat a les comunitats autònomes va tenir un desplegament estable i es va aplicar de conformitat amb la configuració original del seu marc orgànic, sense que hagués estat necessari procedir a la reforma d'aquest marc.

Tanmateix, com a fruit de la reunió de 23 de setembre de 1996, el Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes, a proposta del Govern de la Nació, va aprovar un nou model de finançament autonòmic per al quinquenni 1997-2001, un dels principis inspiradors bàsics del qual va ser l'assumpció d'un nivell de corresponsabilitat fiscal important per part de les comunitats autònomes.

Per materialitzar aquest principi de corresponsabilitat fiscal, el model aprovat pel Consell de Política Fiscal i Financera va optar per fer ús del mecanisme de la cessió de tributs de l'Estat a les comunitats autònomes, mitjançant l'adopció de les dues mesures següents: en primer lloc, mitjançant l'ampliació de l'àmbit de la cessió a una part de l'impost sobre la renda de les persones físiques i, en segon lloc, mitjançant l'atribució a les comunitats autònomes de certes competències normatives en relació amb els tributs cedits, incloent la part esmentada de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Cap de les dues mesures ressenyades no tenia cabuda en el marc conformat per la LOFCA original, raó per la qual va ser necessari introduir en aquell text legal —i així ho va fer la Llei orgànica 3/1996— les modificacions que van permetre l'enquadrament adequat de les mesures en el marc general del sistema de finançament de les comunitats autònomes.

En el moment present, ja articulat el principi de corresponsabilitat fiscal, el Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes, en la reunió de 27 de juliol de 2001, també a proposta del Govern de la Nació, ha aprovat ampliar aquest principi, raó per la qual és necessari dur a terme una nova reforma de la LOFCA que doni cobertura legal als acords assolits.

L'ampliació del principi de corresponsabilitat fiscal efectiva acordada pel Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes té lloc per dos camins:

En primer lloc, obrint la possibilitat de cedir a les comunitats autònomes nous tributs estatals.

En segon terme, obrint també la possibilitat d'atribuir a les comunitats autònomes noves competències normatives en els tributs la cessió dels quals ja és efectiva, així com la possible assumpció per part de les comunitats de competències normatives en certs tributs que, d'ara endavant, poden ser objecte de cessió.

Respecte als tributs susceptibles de ser cedits a les comunitats autònomes (article 11 LOFCA), es manté la susceptibilitat de cessió de l'impost sobre la renda de les persones físiques, de l'impost sobre el patrimoni, de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, de l'impost sobre successions i donacions i dels tributs sobre el joc, en els mateixos termes que es prediquen en l'actualitat.

Del catàleg de tributs susceptibles de cessió fins ara vigent, desapareixen «la impositió general sobre les vendes en la seva fase detallista» i «els impostos sobre consums específics en la seva fase detallista, llevat els recaptats mitjançant monopolis fiscals», perquè sembla més recomanable que la LOFCA prevegi quins tributs concrets són susceptibles de cessió, en comptes de contenir una llista que agrupi gèneres de tributs susceptibles de cessió.

Hi apareixen com a novetats, d'un costat, la possibilitat de cedir l'impost sobre el valor afegit amb caràcter parcial amb el límit màxim del 35 per 100; d'un altre, la possibilitat de cedir els impostos especials de fabricació —a excepció del que recau sobre l'electricitat—, també amb caràcter parcial i també amb un límit màxim del 40 per 100 i, finalment, la possibilitat de cedir tant l'impost sobre l'electricitat com l'impost especial sobre determinats mitjans de transport i l'impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs.

Amb tot això s'aconsegueix la desitjada «cistella de tributs», que, sens dubte, ha de contribuir a aconseguir un finançament de les comunitats autònomes més d'acord amb la seva realitat econòmica i, és clar, com es va dir abans, més corresponsable.

Com és natural, l'ampliació esmentada obliga a modificar també l'article 10 de la LOFCA, ja que s'hi recullen,

de forma genèrica, els punts de connexió dels tributs susceptibles de cessió.

Pel que fa a la segona via per ampliar el principi de corresponsabilitat fiscal —atribució de noves competències normatives (article 19 LOFCA)— s'actua de la manera següent:

a) En primer lloc, pel que fa a competències normatives sobre els elements essencials dels tributs susceptibles de cessió, es delimiten, com fins ara, les línies generals de l'atribució de competències normatives a les comunitats autònomes en relació amb cada un dels diferents tributs susceptibles de cessió, delimitació que ha de precisar i concretar la llei que reguli la cessió de tributs. Així mateix, es formulen els principis generals als quals s'han de sotmetre les comunitats autònomes en l'exercici de les competències normatives que se'ls atribueixin. Les novetats són en el conjunt de noves facultats que en aquesta matèria es poden atribuir a les comunitats autònomes.

En aquest apartat cal destacar que la falta d'atribució de competències normatives en l'impost sobre el valor afegit i en els impostos especials de fabricació harmonitzats respon a la impossibilitat que deriva de la normativa de la Unió Europea.

b) En segon lloc, es manté l'esquema fins ara vigent en virtut del qual es deleguen a les comunitats autònomes les competències en matèria de gestió, liquidació, recaptació, inspecció i revisió dels tributs cedits, amb l'abast i les condicions que especifiqui la llei que reguli la cessió de tributs.

Finalment, pel que fa als recàrrecs, es manté la redacció actual de l'article 12 LOFCA, si bé s'hi puntualitza que els recàrrecs només es poden establir en els tributs cedits sobre els quals les comunitats autònomes tenen competències normatives en matèria de tipus.

III

Al costat dels tributs cedits per l'Estat i els recàrrecs, un altre dels mecanismes integrants del sistema de finançament de les comunitats autònomes és el constituït per «altres participacions en els ingressos de l'Estat», mecanisme que també apareix expressament previst en l'article 157.1.a) de la Constitució i que té el desplegament orgànic bàsic en l'article 13 de la LOFCA, precepte que ha de ser objecte de reforma per donar una cobertura adequada a les resultes de l'acord del Consell de Política Fiscal i Financera de 27 de juliol de 2001. En aquest sentit, en concebre's un sistema de finançament integrat que, a més, es caracteritza per un augment significatiu de la capacitat fiscal de les comunitats autònomes, la participació en ingressos de l'Estat s'integra al Fons de suficiència que, com a mecanisme de tancament del sistema de finançament, ha de cobrir la diferència entre les necessitats de despesa calculades per a la comunitat autònoma i la seva capacitat fiscal, i el seu import inicial s'ha de fixar en la comissió mixta respectiva. S'hi ha d'afegir la inclusió en el Fons esmentat de la participació de les ciutats de Ceuta i Melilla.

IV

En la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes de 27 de juliol de 2001, es va acordar donar un impuls a les assignacions d'anivellament, sobre la base d'entendre que hi ha dos serveis, educació i sanitat, sobre els quals ningú no discuteix el caràcter de serveis fonamentals.

A aquesta finalitat respon la modificació de l'article 15 de la LOFCA, que remet a llei ordinària la concreció dels nivells mínim i mitjà de prestació dels serveis públics que poden donar lloc a la percepció de les assignacions.

V

El Fons de compensació interterritorial, segons el que disposa l'article 158.2 de la Constitució, té com a finalitat corregir els desequilibris econòmics interterritorials i fer efectiu el principi de solidaritat.

En compliment d'aquest mandat, l'article 16 de la LOFCA estableix els principis generals i les normes bàsiques a què s'ha d'ajustar el fons esmentat, i la Llei 29/1990, de 26 de desembre, del Fons de compensació interterritorial, en fixa els mecanismes de funcionament, i s'hi estableixen les comunitats autònomes perceptores de recursos, la quantia del Fons, els criteris de repartiment i la destinació que s'ha de donar a aquest Fons.

Per donar compliment a l'Acord del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes de 27 de juliol de 2001, es fan les modificacions normatives oportunes amb la finalitat de donar entrada al Fons de compensació interterritorial a les ciutats de Ceuta i Melilla, així com per arbitrar un nou fons que pugui finançar no solament despeses d'inversió, sinó també la despesa corrent associada a aquesta inversió.

VI

La progressiva cessió de tributs a les comunitats autònomes i l'assumpció i l'exercici que aquestes fan de competències normatives en els tributs, fa aconsellable la revisió de la composició dels tribunals economicoadministratius.

Els tribunals economicoadministratius, com a òrgans encarregats, entre altres funcions, de dur a terme una funció revisora dels actes dictats en matèria de gestió, inspecció i recaptació dels tributs estatals, inclosos els cedits a les comunitats autònomes i, també, dels recàrrecs que aquestes poden establir, continuen formant part de l'Administració de l'Estat.

Això no obstant, i derivat de l'Acord del Consell de Política Fiscal i Financera de 27 de juliol de 2001, les comunitats autònomes participen en les tasques dels tribunals economicoadministratius regionals, en matèria de tributs cedits, a través de la incorporació de funcionaris de les comunitats autònomes en qualitat de vocals o ponents que, si s'escau, i en funció de la dimensió del tribunal de què es tracti, formen part de sales específiques.

A aquest efecte, aquesta llei orgànica introdueix les modificacions necessàries en l'article 20 de la LOFCA per tal de regular positivament la participació autonòmica en els tribunals esmentats.

VII

En matèria de resolució de conflictes, aquesta llei aborda diverses qüestions. En primer lloc, la possibilitat que la Junta Arbitral conegui no només la resolució dels conflictes positius, sinó també dels negatius que es puguin plantejar entre les comunitats autònomes i entre aquestes i l'Estat, en relació amb els tributs cedits. En segon lloc, la possibilitat que la Junta Arbitral conegui sobre els conflictes plantejats en matèria de cessió de tributs a les comunitats autònomes, no derivades directament dels punts de connexió i, finalment, la definició d'un procediment abreujat per a assumptes de quantia petita. Aquestes qüestions exigeixen la modificació dels articles 23 i 24 de la LOFCA per aquesta llei orgànica.

Article primer. *Modificació de la llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes en matèria de tributs de l'Estat susceptibles de cessió a les comunitats autònomes.*

1. Es dona una nova redacció a l'article 10 de la llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finança-

ment de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 10.

1. Són tributs cedits els establerts i regulats per l'Estat, el producte dels quals correspongui a la comunitat autònoma.

2. S'entén efectuada la cessió quan hagi tingut lloc en virtut d'un precepte exprés de l'estatut corresponent, sense perjudici que l'abast i les condicions d'aquesta cessió els estableixi una llei específica.

3. La cessió de tributs per l'Estat a què es refereix l'apartat anterior es pot fer totalment o parcialment. La cessió és total si s'ha cedit la recaptació corresponent a la totalitat dels fets imposables previstos en el tribut de què es tracti. La cessió és parcial si s'ha cedit la d'algun o alguns dels fets imposables esmentats, o part de la recaptació corresponent a un tribut. En ambdós casos, la cessió pot comprendre competències normatives en els termes que determini la llei que reguli la cessió de tributs.

4. Sense perjudici dels requisits específics que estableixi la llei de cessió:

a) Quan els tributs cedits siguin de naturalesa personal, la seva atribució a una comunitat autònoma es fa en funció del domicili fiscal dels subjectes passius, excepte en el gravamen d'adquisicions a causa de mort, en què s'atén al del causant.

b) Quan els tributs cedits gravin el consum, la seva atribució a les comunitats autònomes es du a terme bé en funció del lloc de consum, bé en funció del lloc en el qual el venedor faci l'operació a través d'establiments, locals o agències, bé en funció dels consums calculats sobre una base estadística.

c) Quan els tributs cedits gravin operacions immobiliàries, la seva atribució a les comunitats autònomes es fa en funció del lloc on radiqui l'immoble.»

2. Es dóna una nova redacció a l'article 11 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 11.

Només es poden cedir a les comunitats autònomes, en les condicions que estableix aquesta llei, els tributs següents:

a) Impost sobre la renda de les persones físiques, amb caràcter parcial amb el límit màxim del 33 per cent.

b) Impost sobre el patrimoni.

c) Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.

d) Impost sobre successions i donacions.

e) Impost sobre el valor afegit, amb caràcter parcial amb el límit màxim del 35 per cent.

f) Els impostos especials de fabricació, a excepció de l'impost sobre l'electricitat, amb caràcter parcial amb el límit màxim del 40 per cent de cada un d'aquests.

g) L'impost sobre l'electricitat.

h) L'impost especial sobre determinats mitjans de transport.

i) Els tributs sobre el joc.

j) L'impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs.»

3. Es dóna una nova redacció a l'article 12 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

ment de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 12.

1. Les comunitats autònomes poden establir recàrrecs sobre els tributs de l'Estat susceptibles de cessió, excepte en l'impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs. En l'impost sobre el valor afegit i impostos especials poden establir únicament recàrrecs quan tinguin competències normatives en matèria de tipus de gravamen.

2. Els recàrrecs que preveu l'apartat anterior no es poden configurar de manera que puguin suposar una minoració en els ingressos de l'Estat pels impostos esmentats, ni desvirtuar-ne la naturalesa o l'estructura.»

4. Es dóna una nova redacció a l'article 19 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 19.

1. La gestió, la liquidació, la recaptació i la inspecció dels seus propis tributs correspon a la comunitat autònoma, que disposa d'atribucions plenes per executar i organitzar les tasques esmentades, sense perjudici de la col·laboració que es pugui establir amb l'Administració tributària de l'Estat, especialment quan ho exigeixi la naturalesa del tribut.

2. En cas de tributs cedits, cada comunitat autònoma pot assumir, en els termes que estableixi la llei que reguli la cessió de tributs, les competències normatives següents:

a) En l'impost sobre la renda de les persones físiques, la regulació de tarifa i deduccions de la quota.

b) En l'impost sobre el patrimoni, la determinació de mínim exempt i tarifa, deduccions i bonificacions.

c) En l'impost sobre successions i donacions, reduccions de la base imposable, tarifa, la fixació de la quantia i coeficients del patrimoni preexistent, deduccions, bonificacions, així com la regulació de la gestió i liquidació.

d) En l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, en la modalitat "transmissions patrimonials oneroses", la regulació del tipus de gravamen en arrendaments, en les concessions administratives, en la transmissió de béns mobles i immobles i en la constitució i la cessió de drets reals que recaiguin sobre els béns, excepte els drets reals de garantia; i en la modalitat "actes jurídics documentats", el tipus de gravamen dels documents notariais. Així mateix, poden regular deduccions de la quota, bonificacions, així com regular la gestió i liquidació del tribut.

e) En els tributs sobre el joc, la determinació d'exempcions, base imposable, tipus de gravamen, quotes fixes, bonificacions i meritació, així com la regulació de la gestió, la liquidació, la recaptació i la inspecció.

f) En l'impost especial sobre determinats mitjans de transport, la regulació dels tipus impositius.

g) En l'impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs, la regulació dels tipus de gravamen, així com la regulació de la gestió, la liquidació, la recaptació i la inspecció.

En l'exercici de les competències normatives a les quals es refereix el paràgraf anterior, les comunitats autònomes han d'observar el principi de solidaritat entre tots els espanyols, de conformitat amb

el que estableix la Constitució; no poden adoptar mesures que discriminin per raó del lloc d'ubicació dels béns, de procedència de les rendes, de realització de la despesa, de la prestació dels serveis o de celebració dels negocis, actes o fets; i han de mantenir una pressió fiscal efectiva global equivalent a la de la resta del territori nacional.

Així mateix, en cas de tributs cedits, cada comunitat autònoma pot assumir per delegació de l'Estat la gestió, la liquidació, la recaptació, la inspecció i la revisió, si s'escau, dels tributs cedits, sense perjudici de la col·laboració que es pugui establir entre ambdues administracions, tot això d'acord amb el que especifiqui la llei que fixi l'abast i les condicions de la cessió.

El que preveu el paràgraf anterior no és aplicable a l'impost sobre la renda de les persones físiques, a l'impost sobre el valor afegit, ni als impostos especials de fabricació. La gestió, la liquidació, la recaptació, la inspecció i la revisió d'aquests impostos té lloc segons el que estableix l'apartat següent.

Les competències que s'atribueixin a les comunitats autònomes en relació amb els tributs cedits passen a ser exercides per l'Estat quan sigui necessari per donar compliment a la normativa sobre harmonització fiscal de la Unió Europea.

3. La gestió, la liquidació, la recaptació, la inspecció i la revisió, si s'escau, dels altres tributs de l'Estat recaptats a cada comunitat autònoma correspon a l'Administració tributària de l'Estat, sense perjudici de la delegació que la comunitat autònoma pugui rebre d'aquesta i de la col·laboració que es pugui establir, especialment quan així ho exigeixi la naturalesa del tribut.»

Article segon. *Modificació de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes en matèria de participació en els ingressos de l'Estat.*

Es dona una nova redacció a l'article 13 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 13.

1. Les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia propi participen, a través del seu Fons de suficiència, en els ingressos de l'Estat.

2. El Fons de suficiència cobreix la diferència entre les necessitats de despesa de cada comunitat autònoma i ciutat amb estatut d'autonomia propi i la seva capacitat fiscal.

3. El valor inicial del Fons de suficiència de cada comunitat autònoma i ciutat amb estatut d'autonomia propi es fixa en comissió mixta de transferències. En anys successius, el Fons de suficiència de cada comunitat autònoma i ciutat amb estatut d'autonomia propi es determina atenent el seu valor inicial i l'evolució de la recaptació estatal, exclosa la susceptible de cessió, pels impostos que es determinin per llei.

4. El valor inicial del Fons de suficiència de cada comunitat autònoma i ciutat amb estatut d'autonomia propi pot ser únicament objecte de revisió en els casos següents:

a) Quan es produeixi el traspàs de nous serveis o s'ampliïn o revisin valoracions de traspàs anteriors.

b) Quan cobri efectivitat la cessió de nous tributs.»

Article tercer. *Modificació de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes en matèria d'assignacions d'anivellament.*

Es dona una nova redacció a l'article 15 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 15.

1. L'Estat garanteix a tot el territori espanyol el nivell mínim dels serveis públics fonamentals de la seva competència.

A efectes d'aquest article es consideren serveis públics fonamentals l'educació i la sanitat.

2. Quan una comunitat autònoma, fent ús dels recursos financers que regulen els articles 11 i 13 d'aquesta Llei orgànica, no arribés a cobrir el nivell mínim de la prestació del conjunt dels serveis públics fonamentals que hagi assumit, s'estableix, a través dels pressupostos generals de l'Estat, amb l'estudi previ corresponent i amb especificació de la seva destinació, una assignació complementària la finalitat de la qual és garantir el nivell de la prestació en els termes que assenyala l'article 158.1 de la Constitució.

3. Es considera que no s'arriba a cobrir el nivell mínim de prestació dels serveis públics a què fan referència els apartats anteriors, quan la seva cobertura es desvii en la quantia que disposi la llei del nivell mitjà d'aquests en el territori nacional.

4. Si aquestes assignacions a favor de les comunitats autònomes s'haguessin de reiterar en un espai de temps inferior a cinc anys, el Govern ha de proposar a les Corts Generals, amb la deliberació prèvia del Consell de Política Fiscal i Financera, la correcció del Fons de suficiència que estableix l'article 13 d'aquesta Llei orgànica.

5. Cada comunitat autònoma ha de donar compte anualment a les Corts Generals de l'ús que ha fet de les assignacions pressupostàries percebudes i del nivell de prestació assolit en els serveis finançats amb aquestes assignacions.»

Article quart. *Modificació de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes en matèria del Fons de compensació interterritorial.*

1. Es dona una nova redacció a l'apartat 2 de l'article 4 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«2. Si s'escau, les comunitats autònomes poden obtenir igualment ingressos procedents de:

a) Les assignacions que s'estableixin en els pressupostos generals de l'Estat, d'acord amb el que disposa aquesta llei.

b) Les transferències dels fons de compensació interterritorial, els recursos dels quals tenen el caràcter de càrrega general de l'Estat als efectes que preveuen els articles 2, 138 i 158 de la Constitució.»

2. Es dona una nova redacció a l'article 16 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 16.

1. De conformitat amb el principi de solidaritat interterritorial al qual es refereix l'apartat 2 de l'article 158 de la Constitució, en els pressupostos

generals de l'Estat es dota anualment un Fons de compensació, els recursos del qual tenen el caràcter de càrrega general de l'Estat, tal com determina l'article 4.2.b) d'aquesta Llei.

El Fons de compensació el distribueixen les Corts Generals, de conformitat amb el que estableix l'article 74.2 de la Constitució, entre comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia.

2. Amb independència del Fons de compensació que estableix el punt 1 anterior, en els pressupostos generals de l'Estat també es dota anualment un fons complementari de l'anterior, els recursos del qual tenen així mateix el caràcter de càrrega general de l'Estat.

3. El Fons de compensació es dota anualment de la manera següent:

a) Amb una quantitat que no pot ser inferior al 22,5 per cent de la base de càlcul de la inversió pública que hagi estat aprovada en els pressupostos generals de l'Estat de l'exercici, tal com defineixi la Llei reguladora dels fons de compensació interterritorial.

b) Addicionalment, amb l'1,5 per cent de la quantitat determinada en la lletra anterior i l'import que s'assigni legalment en funció de la variable "ciutat amb estatut d'autonomia".

c) Addicionalment, amb el 4,02 per cent de la quantitat determinada en la lletra a) anterior, i l'import que s'assigni legalment per la variable de "regió ultraperifèrica".

Les quanties esmentades es destinen a despeses d'inversió en els territoris comparativament menys desenvolupats i es reparteixen d'acord amb els criteris que estableix el número següent.

4. L'import resultant d'aplicar l'apartat a) de l'apartat precedent es distribueix entre comunitats autònomes perceptores de conformitat amb els criteris següents:

- a) La inversa de la renda per habitant.
- b) La taxa de població emigrada en els últims deu anys.
- c) El percentatge de desocupació sobre la població activa.
- d) La superfície territorial.
- e) El fet insular, en relació amb la llunyania del territori peninsular.
- f) Altres criteris que es considerin pertinents.

La ponderació dels criteris anteriors i dels índexs de distribució s'estableix per llei i és revisable cada cinc anys.

L'import total resultant d'aplicar l'apartat b) de l'apartat precedent es distribueix per parts iguals entre les ciutats amb estatut d'autonomia propi, atenent l'especificitat de la seva condició fronterera.

5. El Fons complementari es dota anualment per a cada comunitat autònoma i ciutat amb estatut d'autonomia propi, amb una quantitat equivalent al 33,33 per cent del seu Fons de compensació respectiu.

La quantia esmentada es destina a despeses d'inversió. Això no obstant, a sollicitud dels territoris beneficiaris del Fons, es pot destinar a finançar, durant el període que determini la Llei, despeses de funcionament associades a les inversions finançades amb càrrec al Fons de compensació o a aquest Fons.

6. Les transferències dels fons de compensació interterritorial rebudes s'han de destinar a finançar projectes de caràcter local, comarcal, provincial o regional d'infraestructura, obres públiques, rega-

dius, ordenació del territori, habitatge i equipament col·lectiu, millora de l'habitatge rural, transports i comunicacions i, en general, les inversions que coadjuvin a disminuir les diferències de renda i riquesa al territori espanyol. Això no obstant, les transferències rebudes del Fons complementari es poden destinar a finançar despeses de funcionament associades als projectes d'inversió detallats anteriorment.

7. L'Estat, les comunitats autònomes i les ciutats amb estatut d'autonomia, a fi d'equilibrar i harmonitzar el desenvolupament regional, han de determinar de comú acord, segons la distribució de competències existents en cada moment, els projectes en els quals es materialitzen les inversions realitzades amb càrrec als fons de compensació.

8. Cada territori ha de donar compte anualment a les Corts Generals de la destinació dels recursos rebuts amb càrrec al Fons de compensació, així com l'estat de realització dels projectes que estiguin en curs d'execució amb càrrec al Fons.

9. Els possibles excedents dels fons en un exercici econòmic queden afectes a aquests fons per atendre projectes d'exercicis posteriors.

10. Sense perjudici del que estableixen els apartats anteriors, les inversions que efectui directament l'Estat i el sector públic estatal s'han d'inspirar en el principi de solidaritat.»

3. Es dona una nova redacció a l'apartat 2 de l'article 18 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«2. Els recursos financers que es comprometin a aportar les comunitats autònomes corresponents poden provenir totalment o parcialment de les transferències dels fons de compensació interterritorial a què tinguessin dret, d'acord amb el que estableix aquesta Llei.»

Article cinquè. *Modificació de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes en matèria de participació de les comunitats autònomes als tribunals economicoadministratius.*

Es dona una nova redacció a l'article 20 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 20.

1. El coneixement de les reclamacions interposades contra els actes dictats per les administracions respectives en matèria tributària, tant si s'hi se susciten qüestions de fet com de dret, correspon:

a) Quan es tracti de tributs propis de les comunitats autònomes, als seus propis òrgans economicoadministratius.

b) Quan es tracti de tributs cedits, als òrgans economicoadministratius de l'Estat.

c) Quan es tracti de recàrrecs establerts sobre tributs de l'Estat, als òrgans economicoadministratius de l'Estat.

2. El que disposen les lletres b) i c) de l'apartat 1 anterior s'entén sense perjudici de la participació de les comunitats autònomes als tribunals economicoadministratius regionals de l'Estat.

3. Les resolucions dels òrgans economicoadministratius, tant de l'Estat com de les comunitats autònomes, poden ser en tot cas objecte de recurs contenciós administratiu, en els termes que estableix la normativa reguladora d'aquesta jurisdicció.»

Article sisè. *Modificació de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes en matèria de resolució de conflictes.*

1. Es dóna una nova redacció a l'article 23 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 23.

1. Els conflictes que se suscitin en l'aplicació dels punts de connexió dels tributs, els resol una junta arbitral.

2. Poden promoure el conflicte les administracions que considerin produït en el seu territori el rendiment del tribut de què es tracti, així com les que es considerin competents en els procediments de gestió, inspecció o recaptació respectius, d'acord amb els punts de connexió aplicables.

3. De la mateixa manera, poden promoure el conflicte les administracions que no considerin produït el rendiment en el seu territori o que no es considerin competents en els procediments de gestió, inspecció o recaptació quan una altra administració sostingui, respecte d'aquelles, que sí que el rendiment s'ha de considerar produït en el seu territori o que sí que són competents en els procediments esmentats.

4. Les competències de la junta arbitral s'estenen a la resolució dels conflictes que es puguin plantejar entre administracions sobre la titularitat del rendiment o de les competències de gestió, inspecció o recaptació, com a conseqüència de l'aplicació territorial de les normes o els acords de cessió de tributs a les comunitats autònomes.

5. Els conflictes els resol el procediment que reglamentàriament s'estableixi, en el qual es dóna audiència a l'interessat. El procediment esmentat, quan cap de les dues quotes líquides objecte de conflicte no superi 125.000 euros, pot consistir en un procediment simplificat.

6. Els conflictes els resolten els òrgans següents:

a) En cas que la controvèrsia es produeixi entre les administracions de l'Estat i d'una o diverses comunitats autònomes, o d'aquestes entre si, la resol la junta arbitral que es regula en l'article següent.

b) Si en el conflicte intervingués l'Administració d'altres territoris diferents dels referits en la lletra anterior, un representant de l'Administració de l'Estat se substitueix per un altre designat pel Consell Executiu o Govern de la Comunitat Autònoma.

7. Quan se susciti el conflicte, les administracions afectades ho notifiquen als interessats, fet que determina la interrupció de la prescripció, i s'abstenen de qualsevol actuació ulterior.

Això no obstant, quan qualsevol de les administracions afectades hagi practicat liquidacions definitives, aquestes liquidacions produeixen plens efectes, sense perjudici de la possibilitat de practicar la revisió d'ofici que preveu la Llei general tributària.

8. La junta arbitral resol conforme a dret, d'acord amb principis d'economia, celeritat i eficàcia, totes les qüestions que ofereixi l'expedient, hagin estat plantejades o no per les parts o els interessats en el conflicte, incloses les fórmules d'execució.

9. Les resolucions de la junta arbitral tenen caràcter executiu i són impugnables en via contenciosa administrativa.»

2. Es dóna una nova redacció a l'article 24 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«Article 24.

1. La junta arbitral a què es refereix l'apartat 6.a) de l'article anterior està presidida per un jurista de reconegut prestigi, designat per a un període de cinc anys pel ministre d'Hisenda a proposta del Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes. Són vocals d'aquesta junta:

a) Quan la controvèrsia se susciti entre l'Estat i una o més comunitats autònomes, quatre representants de l'Estat, designats pel ministre d'Hisenda, un dels quals actua com a secretari, i quatre representants de cada comunitat autònoma en conflicte, designats pel corresponent govern de les comunitats.

b) Quan la controvèrsia se susciti entre comunitats autònomes, quatre representants de l'Estat i quatre de cada comunitat autònoma en conflicte, designats pel corresponent govern de les comunitats, actuant com a secretari un representant de l'Estat.

2. En tot el que fa referència al funcionament, la convocatòria, les reunions i el règim d'adopció d'acords de la junta arbitral es té en compte el que disposa, en matèria d'òrgans col·legiats, el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

3. En el procediment simplificat actua com a òrgan de resolució el president de la junta arbitral.»

Article setè. *Modificació de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes en matèria de principis generals.*

S'afegeix una nova lletra e) a l'apartat 1 de l'article 2 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, que queda redactat com segueix:

«e) La lleialtat institucional, que determina la valoració de l'impacte, positiu o negatiu, que puguin suposar les actuacions de l'Estat legislador en matèria tributària o l'adopció de mesures d'interès general, que eventualment puguin fer recaure sobre les comunitats autònomes obligacions de despesa no previstes en la data d'aprovació del sistema de finançament vigent, i que han de ser objecte de valoració anual quant al seu impacte, tant en matèria d'ingressos com de despeses, pel Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes.»

Disposició addicional primera. *Assignacions d'anivellament.*

La modificació introduïda en l'article 15 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, només és aplicable a les desviacions que es produeixin en el sistema de finançament de les comunitats autònomes que entra en vigor l'1 de gener de 2002.

Disposició addicional segona. *Atribució a la Comunitat Autònoma de Canàries de competències normatives en l'impost general indirecte canari.*

En l'impost general indirecte canari, la Comunitat Autònoma de Canàries té capacitat normativa per regular:

a) Les obligacions formals de l'impost.

b) Els tipus de gravamen dins dels límits que fixa l'article 27 de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim economicofiscal de Canàries.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», si bé té efectes des de l'1 de gener de 2002.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 27 de desembre de 2001.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

24962 *LLEI 21/2001, de 27 de desembre, per la qual es regulen les mesures fiscals i administratives del nou sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb Estatut d'autonomia.* («BOE» 313, de 31-12-2001).

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei. Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

A proposta del Govern de la nació, el Consell de Política Fiscal i Financera de les comunitats autònomes, en la reunió de 27 de juliol de 2001, ha aprovat un nou sistema de finançament autonòmic la posada en pràctica del qual exigeix dur a terme una sèrie de reformes legals, unes amb rang orgànic, és el cas de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes, altres sense aquest rang. L'objecte d'aquesta Llei és emprendre les reformes a què s'ha alludit en segon lloc. Per aconseguir-ho, aquesta Llei s'estructura en un títol preliminar, introductor del contingut d'aquesta Llei, i sis títols posteriors, cada un dels quals respon a les idees que s'expressen als apartats següents, dues disposicions transitòries, dues disposicions addicionals, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

En el títol preliminar s'estableix com a objecte de la Llei la regulació del sistema de finançament de les comunitats autònomes des de l'1 de gener de 2002, del règim general de la cessió de tributs de l'Estat a les comunitats autònomes, de la participació de les comunitats autònomes en l'Agència Estatal d'Administració Tributària, de les assignacions d'anivellament dels serveis públics fonamentals i l'adaptació de la Llei general de sanitat i del text refós de la Llei general de Seguretat Social.

II

El títol I, rubricat amb la llegenda «Sistema de finançament de les comunitats autònomes», és una mica nou

en la tècnica legislativa que s'havia seguit fins ara amb els diferents mètodes, models i sistemes emprats per finançar les comunitats autònomes. En efecte, mentre que en moments anteriors els acords del Consell de Política Fiscal i Financera de les comunitats autònomes es publicaven com a tals acords en el «Butlletí Oficial de l'Estat», aquesta és la primera vegada que, en vehicle amb rang formal de Llei, es regula el nou sistema de finançament, cosa que ha semblat del tot indispensable atesa la seva vocació de permanència.

El nou sistema de finançament es fonamenta en els principis de: generalitat, estabilitat, suficiència, autonomia, solidaritat, coordinació, participació en l'Agència Estatal d'Administració Tributària i participació en els tribunals economicoadministratius. Aquests principis es materialitzen en la regulació concreta dels diferents elements del sistema, com queda de manifest a continuació.

El principi de generalitat es manifesta en dos vessants: el primer fa referència al seu caràcter integrador, en tant que inclou el finançament de tots els serveis susceptibles de traspàs a les comunitats autònomes. Fins ara, existien tres formes de finançament diferenciades, una per als denominats serveis comuns, una altra per als serveis d'assistència sanitària de la Seguretat Social i la tercera, per als serveis socials de la Seguretat Social.

El segon implica que el sistema de finançament és aplicable a les comunitats autònomes que compleixin els requisits d'aquest sistema.

D'acord amb el principi d'estabilitat, el sistema de finançament té vocació de permanència. Això permet que les comunitats autònomes puguin fer una planificació a llarg termini amb més certesa i seguretat.

El principi de suficiència, que es concreta en tres elements: en el càlcul de les necessitats de finançament, en la regulació dels seus recursos i en les seves regles d'evolució, assegura que totes les comunitats autònomes disposen dels recursos suficients per atendre la prestació dels serveis assumits i els susceptibles de traspàs.

En virtut del principi d'autonomia, el sistema de finançament amplia les potestats de decisió de les comunitats autònomes en matèria fiscal, tant respecte de la forma d'obtenció dels seus recursos, com de les condicions de prestació dels seus serveis.

El principi de solidaritat garanteix que les comunitats autònomes puguin prestar els seus serveis en condicions equivalents, amb independència de les diferents capacitats d'obtenció de recursos tributaris, mitjançant la determinació de les necessitats totals de finançament i mitjançant la implantació del denominat «Fons de suficiència».

En aplicació del principi de coordinació, el sistema de finançament incorpora les normes concretes de localització i atribució dels rendiments dels tributs cedits a les comunitats autònomes, així com de col·laboració entre les administracions en la gestió, liquidació, recaptació i inspecció dels tributs, i també en la revisió dels actes dictats en via de gestió tributària, amb la finalitat de donar més seguretat i estabilitat a l'exercici de les potestats fiscals de les comunitats autònomes.

Com a conseqüència del principi de participació en l'Agència Estatal d'Administració Tributària, el sistema introdueix la forma de col·laboració i participació efectiva de les comunitats autònomes a la presa de decisions a l'Agència Estatal d'Administració Tributària, especialment en aquelles àrees que afectin la gestió dels seus recursos.

El sistema, finalment, introdueix el principi de participació de les comunitats autònomes en els tribunals economicoadministratius d'àmbit regional de l'Estat.

Aquest títol s'estructura en tres seccions dedicades a les matèries següents: secció 1a «Necessitats de finançament del sistema l'any base: suficiència estàtica» (articles 2 al 5); secció 2a «Recursos financers del sistema